

ОПШТИНА БОСИЛЕГРАД

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ
ОДЛУКУ О БУЏЕТУ за 2025.

ГОДИНУ

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2025. годину
 - Шта се променило у односу на 2024. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2025. годину
 - Шта се променило у односу на 2024. годину?
 - Расходи буџета по програмима
 - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
 - Најважнији капитални пројекти
 - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету општине Босилеград за 2025. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља Босилеграда у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Владимир Захаријев
Председник општине

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општинска управа

Индијектни корисници буџетских средстава:

- Туристичка организација Босилеград
- Предшколска установа Дечја Радост
- Установа Центар Културе Босилеград
- Народна Библиотека Христо Ботев
- Месне заједнице

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (Основна школа и Гимназија)
- Здравствене институције (Дом здравља и Апотека)
- Јавна предузећа и буџетски фондови
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет општине.

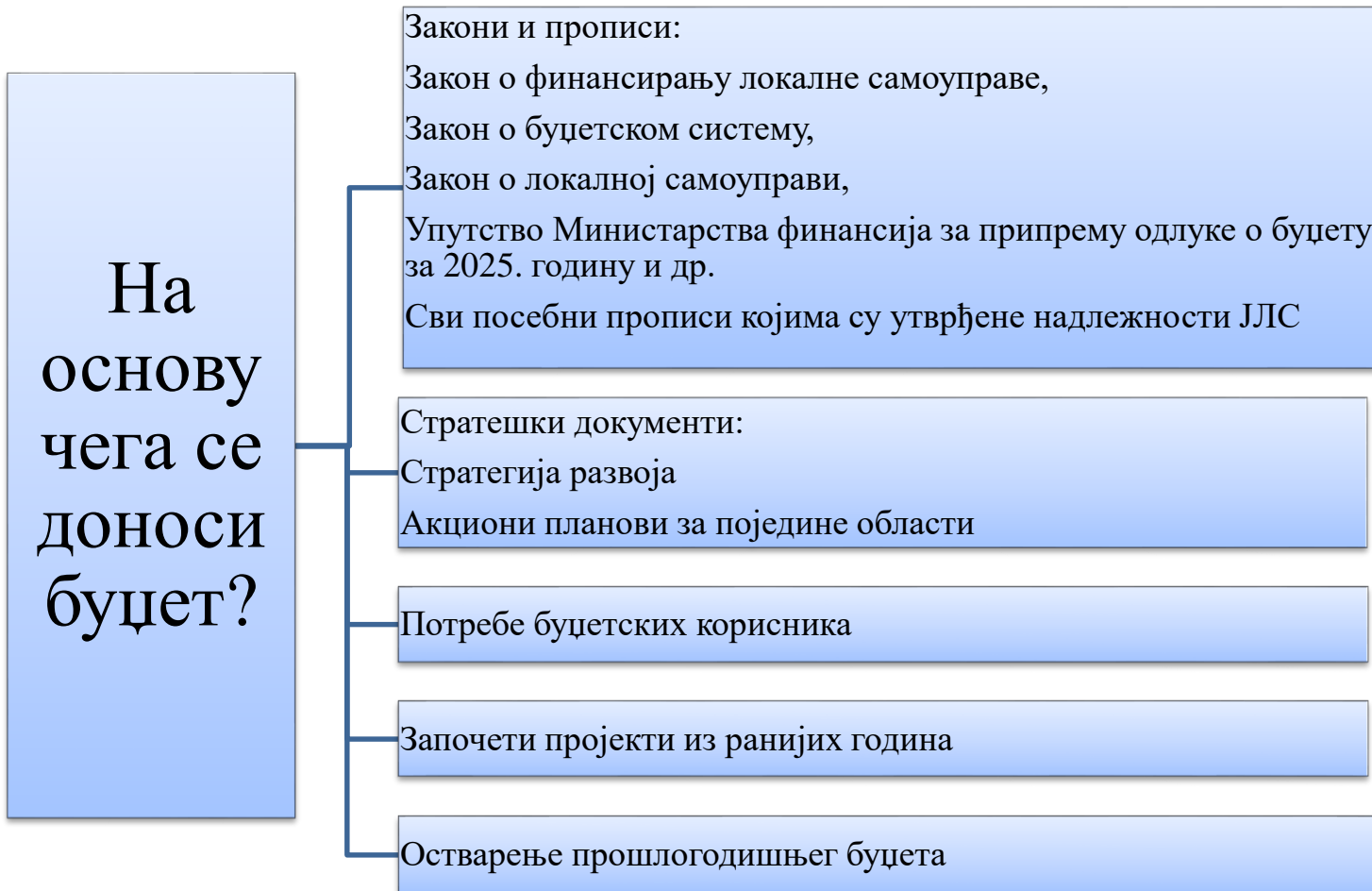
Приликом дефинисања овог, за општину Босилеград најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

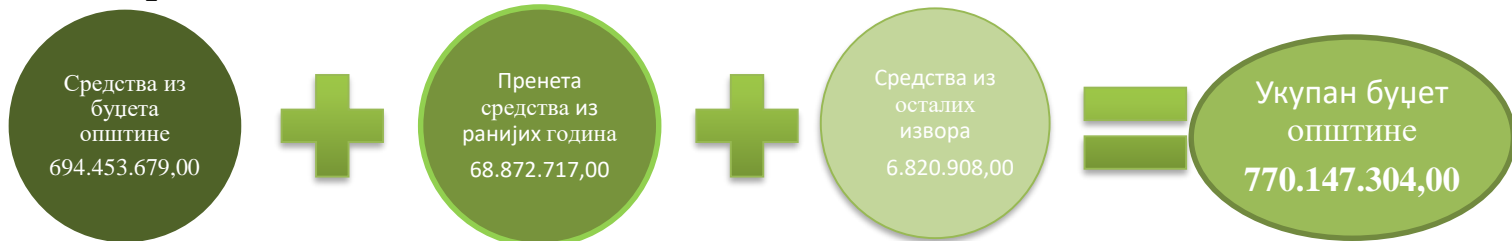
Како се пуни општинска каса?

- Укупни јавни приходи и примања општине Босилеград за 2025. годину износе

770.147.304,00 динара

- Одлуком о буџету општине Босилеград за 2024. годину планирана су средства из буџета општине у износу од 694.453.679,00 динара, пренета средства из ранијих година у износу од 68.872.717,00 динара, средства из сопствених извора у износу од 1.875.908,00 динара и средства из донација у износу од 4.945.000,00 динара
- динара.

Шта су приходи и примања буџета?

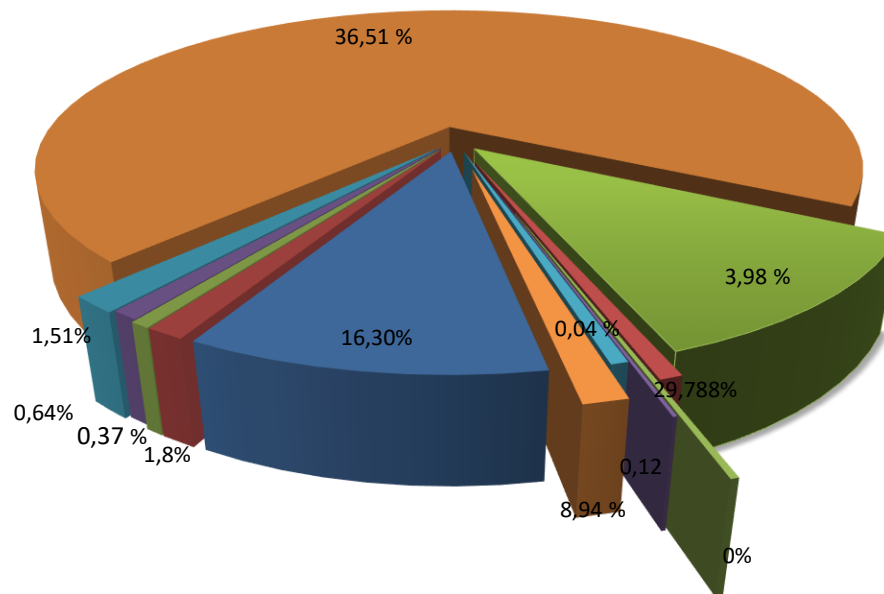
Порески приходи	<ul style="list-style-type: none">• Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат
Донације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Донације се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти. Могу бити наменски (за тачно утврђене намене) или ненаменски (није им унапред утврђена намена те се могу у складу са законом користити за било које сврхе) .
Непорески приходи	<ul style="list-style-type: none">• Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због коршења уговорних или законских одредби (казне и пенали)
Примања од продаје нефинансијске имовине	<ul style="list-style-type: none">• Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву општине.
Примања од задуживања и продаје финансијске имовине	<ul style="list-style-type: none">• Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа општина. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа општина
Пренета средства из ранијих година	<ul style="list-style-type: none">• Представљају вишак прихода буџета општине који нису потрошени у претходној буџетској години и пренета неутрошена наменска средства

Структура планираних прихода и примања за 2025. годину

Структура планираних прихода и примања за 2025. годину

- порези на доходак и добит и капиталне добитке
- порез на имовину
- порез на добра и услуге
- други порези
- донације од међународних организација
- трансфери од осталих нивоа власти
- приходи од имовине
- продаја добара и услуга
- новчане казне за прекршаје
- добровољни трансфери од физичких и правних лица
- остали општински приходи
- пренета средства из претходне године

Шта се променило у односу на 2024. годину?

- Укупни приходи и примања наше општине у 2025. години су се **смањили** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2024. годину за **120.351.960,00** динара, односно за **13,52%**.

- Пренета неутрошена средства из претходне године су повећана за 5.555.289,00 динара.
- Порези на доходак и добит и капиталне добитке су повећана за 12.551.058,00 динара.
- Порез на имовину су повећана за 63.099,00 динара.
- Приходи од имовине су повећана за 2.771.843,00 динара.
- Добровољни трансфери од физичких и правних лица су повећани за 166.868,00 динара.
- Продаја добара и услуга су повећани за 15.868.901,00 динара.
- Мешовити и неодређени приходи су повећани за 5.709,00 динара.

- Порез на добра и услуге је смањен за 2.186.598,00 динара.
- Приходи од других пореза су смањени за 350.508,00 динара
- Приходи од трансфера од других нивоа власти су смањени за 146.830.280,00 динара
- Приходи од Донације од међународних организација су смањени за 7.329.885,00 динара
- Приходи од новчаних казни за прекршаје су смањени за 195.484,00 динара

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2025. години из буџета износе:

770.147.304,00
динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none">• Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none">• Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none">• Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none">• Субвенције се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none">• Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none">• Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none">• Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2025. годину

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2025. годину

Шта се променило у односу на 2024. годину?

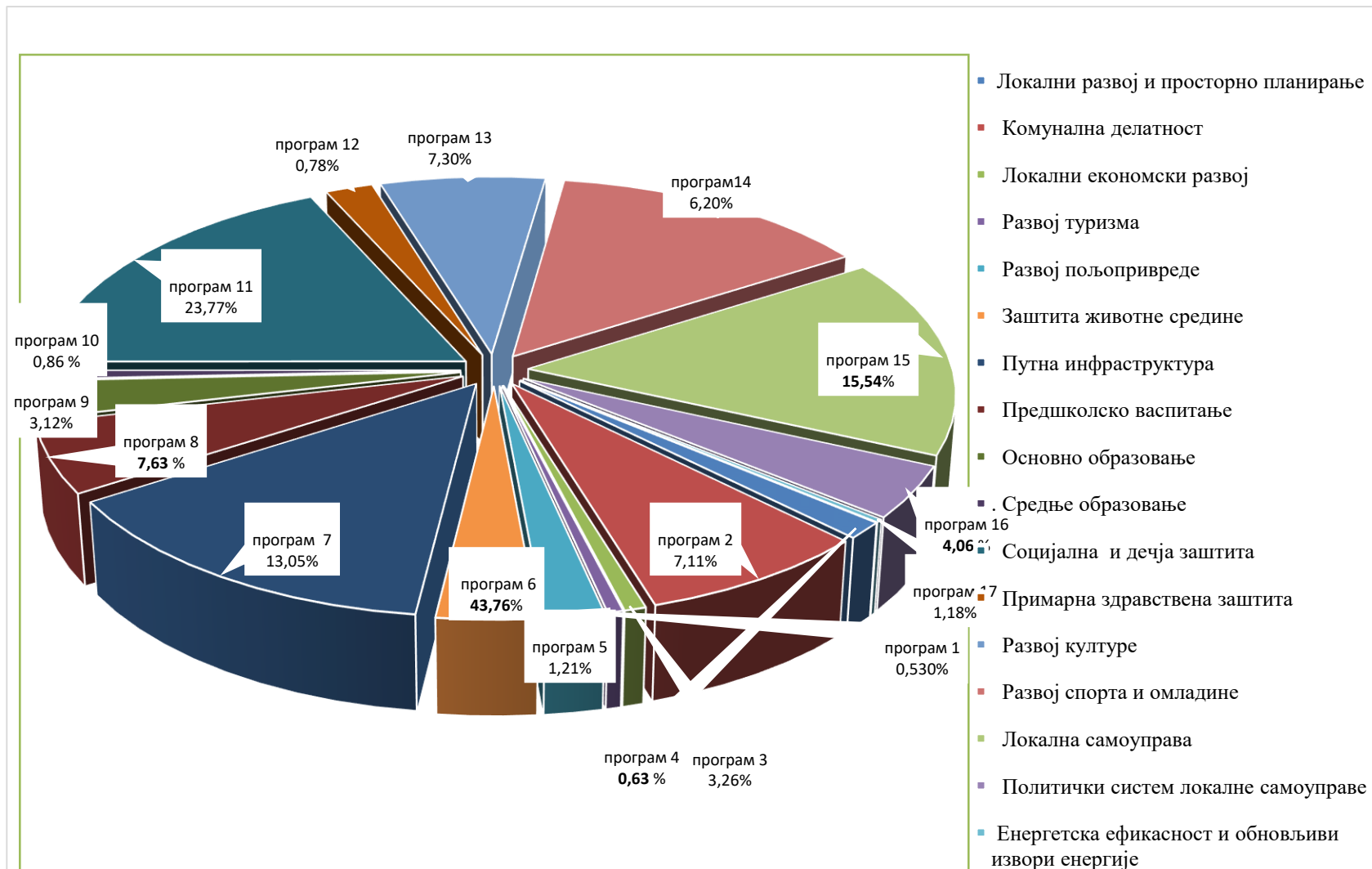
- Укупни трошкови наше општине у 2025. години су се **смањили** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2024. годину за **120.351.960,00** динара, односно за **13,52 %**.
 - **Расходи за социјалну заштиту из буџета су смањени за 7.632.266,00 динара;**
 - **Расходи за остале издатке су смањени за 883.946,00 динара;**
 - **Средства буџетске резерве су смањени за 2.239.730,00 динара**
 - **Расходи за субвенције јавним нефинансијским корпорацијама смањени су за 122.887,00 динара**
 - **Расходи за капиталне издатке су смањени за 89.402.867,00 динара**
 - **Расходи за донације и трансфери осталим нивоима власти су смањени за 5.365.184,00 динара**
 - **Расходи за запослене су смањени за 10.557.083,00 динара**
 - **Расходи за коришћење роба и услуга смањени су за 4.630.826,00 динара**

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2025. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	4.102.835,00	0,53
Програм 2. Комуналне делатности	54.740.896,00	7,11
Програм 3. Локални економски развој	25.140.524,00	3,26
Програм 4. Развој туризма	4.829.684,00	0,64
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	9.339.000,00	1,21
Програм 6. Заштита животне средине	28.956.847,00	3,76
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	100.529.700,00	13,05
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	58.779.193,00	7,63
Програм 9. Основно образовање и васпитање	24.000.000,00	3,12
Програм 10. Средње образовање и васпитање	6.668.353,00	0,87
Програм 11. Социјална и дечија заштита	183.078.844,00	23,77
Програм 12. Здравствена заштита	6.028.815,00	0,78
Програм 13. Развој културе и информисања	56.218.623,00	7,30
Програм 14. Развој спорта и омладине	47.720.287,00	6,20
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	119.675.395,00	15,54
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	31.245.531,00	4,06
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	9.092.777,00	1,18
Укупни расходи по програмима	770.147.304,00	100,00

Структура расхода по бюджетским программам

Расходи буџета расподељени по директним индиректним буџетским корисницима

Р. бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2025. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1.	ДБК Скупштина општине	12.532.227,00	1,63
2.	ДБК Председник општине	6.166.016,00	0,80
3.	ДБК Општинско веће	17.847.288,00	2,32
4.	ДБК Општинска управа (пројекти и остали типови буџетских корисника у оквиру раздела оу)	617.703.593,00	80,21
5.	- ИБК Месне заједнице	1.295.000,00	0,17
6.	- ИБК Центар за културу Босилеград	36.536.686,00	4,74
7.	- ИБК Народна Библиотека Христо Ботев	17.559.617,00	2,28
8.	- ИБК Предшколска установа Дечја Радост	58.779.193,00	7,63
9.	- ИБК Туристичка организација	1.727.684,00	0,22
	у к у п н о:	770.147.304,00	100,00

опис	2025	2026	2027	Укупна вредност пројеката
А КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ				0,00
„Реконструкција фасаде, уградња система за вентилацију са рекулерацијом и замена постојећих светиљки ЛЕД светиљкама на згради општине Босилеград“	2.267.359,00			2.267.359,00
Реализација пројекта унапређења енергетске ефикасности-реконструкција система јавног осветљења у општини Босилеград	1.129.800,00			1.129.800,00
Пројекат унапређења енергетске ефикасности, изградња соларне електране, инсталисане снаге 30кW	5.695.618,00			5.695.618,00
Ревизија плана превентивних мера и процене угрожености од ел. Непогода	300.000,00			300.000,00
Пројекат " Опремање возила опремом за гашење пожара"	1.551.000,00			1.551.000,00
Остваривање права грађана, одговорност у раду и спречавање корупције	2.090.000,00			2.090.000,00
Завршетак изградње спортско-школске хале у Босилеграду (Пројекат незавршених радова...)	5.677.287,00			5.677.287,00
Завршетак изградње спортско-школске хале у Босилеграду (Пројекат незавршених радова- прикључак на електро,водоводну,канализациону и телекомуникациону мрежу)	500.000,00			500.000,00
Реализација пројекта реновирање цркве у с. Извор (извор 15)	1.172.320,00			1.172.320,00
Реализација пројекта "Опремање ДЗ у Босилеграду шпалт лампом са додатном опремом"	1.228.815,00			1.228.815,00
Унапређење система социјалне заштите у Босилеграду применом нових и иновативних услуга социјалне заштите	2.341.178,00			2.341.178,00
"Пренамена зграде бивше Ветеринарске станице у објекат социјалне заштите за смештај старијих, изнемоглих, социјално, породичном, сексуалном и другим терором угрожених лица у Босилеграду"-куповина возила	4.906.527,00			
Суфинансирање мера популационе политике и подршке у области породице и деце	11.200.269,00			11.200.269,00
Пројекат безбеднији градови извор 13)	252.000,00			252.000,00
Израда нових и надоградња постојећих канализационих линија ради канализације отпадних вода на територији општине Босилеград- (По програму ЈП Услуга)	2.000.000,00			2.000.000,00
Изградња ЗОО објекта	2.000,00	998.000,00		1.000.000,00
Изградња сточне пијацие	2.000,00	998.000,00		1.000.000,00
Реконструкција и надоградња објекта за развој туризма "Градиште"прикључење на електро,водоводну,канализациону и телекомуникациону мрежу	200.000,00			200.000,00
пројекат "Изградња водоводне и канализационе мреже до објекта Градиште"	1.000,00			1.000,00
Реконструкција и санација фабрике Кобос	24.140.524,00			24.140.524,00
Пројекат Израда водовода за МЗ Милевци , МЗ Ресен насеља Мутавањинци , на и насеља Воденици и зграда туризма у насељу Воденици (По програму ЈП Услуга)	2.500.000,00			2.500.000,00
Израда прикључних водоводних линија у насељу Добри дол	356.541,00			356.541,00
Реализација пројекта" Проширење градске мреже ради водоснабдевања централног дела насеља Млекоминци уз државни пут" фаза II	2.713.294,00			2.713.294,00

Реализација пројекта" Проширење градске мреже ради водоснабдевања МЗ Ресен"	21.477.308,00		21.477.308,00
Пројекат "Израда нових и надоградња постојећих водоводних линија ради водоснабдевање на територији општине Босилеград"	1.500.000,00		1.500.000,00
Пројекат израда плана генералне регулације Босилеграда (извор 13)	354.460,00		354.460,00
Пројекат израда просторног плана општине Босилеград (236000 извор 13)	236.000,00		236.000,00
Изградња (суфинансирање) стамбено - пословног објекта на ул. М Тита	677.375,00		677.375,00
Изградња градског базена у оквиру аква парка		50.000.000,00	68.700.000,00
Изградња авантура парка		1.000,00	1.000,00
Реализација пројекта Изградња мале цркве у насељу Изворштица-		10.000,00	10.000,00
Реализација пројекта Изградња мале цркве у насељу Изворштица-		1.038.368,00	1.038.368,00
Капитално одржавање културно историјских споменика на територији општине		10.000,00	10.000,00
„Изградња улице изнад стадиона са западне стране од улице Душанове до улице Кеја Драговиштица према Рајчиловци“ у дужини од 350м период реализације 2023-2025		1.000,00	1.000,00
„Изградња улице изнад стадиона са западне стране од улице Душанове до улице Кеја Драговиштица према Рајчиловци“ у дужини од 350м период реализације 2020		1.000,00	1.000,00
„Изградња улице од улице Радничке до улице 22.децембар“ у дужини од 125м период реализације 2023-2025		2.000.000,00	2.000.000,00
„Изградња улице од улице Радничке до улице 22.децембар“ у дужини од 100м период реализације 2023		1.000,00	1.000,00
Модернизација улица у оквиру индустријске зоне Босилеград Средпољска и Изворштица у дужини од 2521м период реализације 2023-2025		12.284.000,00	15.000.000,00
„Изградња улицеВоденичарска у с. Рајчиловци“ у дужини од 1400м		12.600.000,00	12.600.000,00
„Изградња улицеВоденичарска у с. Рајчиловци“ у дужини од 1400м период реализације 2023-2025		190.000,00	190.000,00
Модернизација и продужење улице Обесеница до улице Дрен у с. Рајчиловци у дужини од 560м период реализације 2023-2025		7.840.000,00	7.840.000,00
Модернизација и продужење улице Обесеница до улице Дрен у с. Рајчиловци у дужини од 560м период реализације 2023-2025		200.000,00	200.000,00
„Изградња улице између улица Средпољска и М. Тита у насељу Изворштица “ у дужини од 350м период реализације 2023-2025		33.284.000,00	33.284.000,00
„Изградња улице између улица Средпољска и М. Тита у насељу Изворштица “ у дужини од 350м период реализације 2022-2023		290.000,00	290.000,00

Изградња улице између улица Г Димитров и Параловски пут у дужини од 150м период реализације 2023-2025		1.000,00		1.000,00
Изградња улице између улица Г Димитров и Параловски пут у дужини од 150м период реализације 2023-2024		1.000,00		1.000,00
Модернизација дела улице Гацоваца у с. Рајчиловци у дужини од 100 м период реализације 2022-2023		1.000,00		1.000,00
Модернизација дела улице Гацоваца у с. Рајчиловци у дужини од 100 м период реализације 2022-2023		1.000,00		1.000,00
Изградња улице Чукар код улице Грујински пут		1.000,00		1.000,00
Пројекат "Семафоризација раскрснице улицаС Петкова- М Тита и Радничке у Босилеграду"		6.831.000,00		6.831.000,00
Пројекат "Изградња улице од улице Лештава до улице Грински пут"		1.000,00		1.000,00
Пројекат "Изградња улице од улице Лештава до улице Грински пут"		1.000,00		1.000,00
Пројекат " Експропријација земљишта за просецање нове улице од Душанове до Радничке		1.000,00		1.000,00
Реконструкција општинског пута до планине Црноок у циљу побољшања туристичких капацитета општине Босилеград		6.270.575,00		6.270.575,00
Израда фекалне канализације насеља Магурка и Изворштица и насеља Добри Дол и насеља Лалош (По програму ЈП Услуга)		1.200.000,00		1.200.000,00
Израда фекалне канализације насеља Радичевци		1.000,00		1.000,00
Израда атмосферске канализације-одводњавање насеља Магурка		1.000,00		1.000,00
Изградња атмосферске канализације и реконструкција фекалне канализације у централном делу насеља Босилеград		31.344.162,00	47.078.413,00	78.422.575,00
Изградња колектора фекалне канализације		12.300.000,00	21.166.668,00	33.466.668,00
Проширење градског гробља		282.000,00		282.000,00
Израда пројектне документације за АБ мост код бензинске пумпе у Босилеграду		150.000,00	250.000,00	400.000,00
Обележавање објеката кућним бројевима		1.490.000,00	1.500.000,00	2.990.000,00
"Израда пројектне документације за изградњу моста Изворштица - с.Рајчиловци (код цркве) са приступним саобраћајницама		490.000,00	500.000,00	990.000,00
"Израда пројектне документације за изградњу моста преко Лисинског језера - део коридора Босилеград - Сурдулица - Владичин Хан према Просторном плану РС"		1.450.000,00	1.990.000,00	3.440.000,00
Мапирање територије Босилеграда - путева и историјско -туристичких знаменитости		140.000,00	150.000,00	290.000,00
Пројекат "План детаљне регулације за туристички комплекс Градиште и скијалишта Рамни дел		300.000,00		300.000,00
Пројекат развоја локалне инфраструктуре и институционалног јачања локалних самоуправа ("LID" пројекат)		208.322.520,00		208.322.520,00
УКУПНО		96.472.675,00	392.326.625,00	156.335.081,00
				645.134.381,00

ОСТАЛИ КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ

Б КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ				
Зграде и грађ објеката јп гзп	1.200.000,00			1.200.000,00
Пројектна документација-акциони план- јп гзп	300.000,00			300.000,00
Израда планске и техничке документације (По програму ЈП за ГЗиП)	300.000,00			300.000,00
Пројектна документација-акциони план-фонд зжс	300.000,00			300.000,00
Култивисана имовина- фонд з жс	300.000,00			300.000,00
Зграде и грађ објеката	50.000,00			50.000,00
Машине и опрема	300.000,00			300.000,00
Нематеријална имовина ОУ	100.000,00			100.000,00
Машине и опрема-Опремање јединице цивилне заштите	100.000,00			100.000,00
Машине и опрема канцеларије за младе	1.000,00			1.000,00
Зграде и грађ објеката ПУ	150.000,00			150.000,00
Машине и опрема ПУ	636.000,00			636.000,00
Машине и опрема ЦК	400.000,00			400.000,00
Нематеријална имовина ЦК	25.000,00			25.000,00
Зграде и грађевински објекти ЦК	100.000,00			100.000,00
Машине и опрема НБ	210.000,00			210.000,00
Набавка књига и опремеНБ	120.000,00			120.000,00
Машине и опрема МЗ	50.000,00			50.000,00
УКУПНО	4.642.000,00	0,00	0,00	4.642.000,00
В КАПИТАЛНИ ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ				
Машине и опрема за потребе Гимназије	239.030,00			239.030,00
Зграде и грађевински објект за потребе Дома Здравља	500.000,00			500.000,00
Машине и опрема за потребе Дома Здравља	950.000,00			950.000,00
Зграде и грађевински објект за потребе Основне школе	150.000,00			150.000,00
Машине и опрема за потребе Основне школе	1.000.000,00			1.000.000,00
Нематеријална имовина Основне школе	1.000.000,00			1.000.000,00

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету општине Босилеград за 2025. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице општине Босилеград www.bosilegrad.org